

Route 17 Trentsche Bosschenpad (11,5 kilometer)

Het Trentsche Bosschenpad is een natuurwandeling van 11,5 kilometer waarbij ook aandacht besteed wordt aan cultuurhistorische elementen. De route loopt door en langs de Trentsche bossen, door landbouwgebied, langs een oude militaire schietbaan, over een voormalige spoorlijn en langs vliegbasis Volkel. In de bossen kunnen de paden in sommige perioden erg nat of zanderig zijn, waardoor ze niet geschikt zijn voor kinderwagens en invalidenwagens. U kunt ook een verkorte route wandelen, hiervoor volgt u de aanwijzingen in de tekst.

In de tekst vindt u vermeldingen van knooppuntnummers. Deze knooppunten komt u onderweg tegen, en worden op de bewegwijzeringsbordjes aangegeven.

U loopt via route: 71-74- 81-82-15-29-83-84-4-72-73-71.

Wij wensen u een prettige wandeling.

U begint de wandeling op het parkeerterrein bij minicamping 't Oventje, Achter-Oventje 13 in Zeeland (knooppunt 71).

Vanaf de parkeerplaats gaat u linksaf richting knooppunt 74.

U loopt langs de minicamping. De landbouwweggetjes zijn omzoomd met veel struiken en oude bomen. Struweelvogels vinden hier een veilige broedplaats, ook komt hier de buizerd voor. In het voorjaar kan men genieten van de vogelgeluiden van zingende struweelvogels als de geelgors en de roodborsttapuit. Links en rechts liggen akkers, waar hazen en konijnen voorkomen, maar ook scholeksters. In dit gebied is ook de zeldzame patrijs een regelmatig voorkomende gast. Links op de hoek zijn poelen aangelegd omringd met elzenstruweel en bessendragende struiken, in een door de landinrichtingscommissie Graspeel aangelegde ecologische verbinding tussen de natuurgebieden Nieuwveld en de Trentsche bossen. In de poelen komen salamanders en kikkers voor.

U loopt nu over de zogenoemde “Bovenste Trent” richting knooppunt 81.

De verharde weg gaat over in een zandweg. U komt nu in de Trentsche bossen. Dit is een langgerekt bosgebied van ongeveer 150 ha groot en grotendeels in eigendom van de gemeente. Het is een droog zandgebied (voormalige heide) met voornamelijk aangeplante Grove den en Amerikaanse eik. Het wordt doorsneden door kaarsrechte paden die op enkele plekken stervormig bij elkaar komen. In dit bosgebied wordt inmiddels een geleidelijke omvorming naar natuurlijk bos gerealiseerd.

In de jaren '90 richtte de Vredesbeweging in dit gebied een zogenaamde Vrijstaat in. Vanuit dit perceel (ingeplant met dennenbomen in de vorm van het vredesteken) werden onder meer vredesdemonstraties tegen de kernwapens op de luchtmachtbasis gehouden.

U ziet op een bepaald moment (bij knooppunt 81) in het bos een bunker, gebouwd in 1951. Hier was communicatieapparatuur voor de vliegbasis Volkel ondergebracht. De radiozenders en –ontvangers waren erg kwetsbaar en groot van omvang. Voor een goede ontvangst stond naast de bunker een 30 meter hoge zendmast. Tot 1965 is de bunker in gebruik gebleven. Daarna werd hij

tot 1997 gebruikt door de Scoutinggroep Luchtverkenners (zie ook het informatiepaneel). In de bunker wonen nu vleermuizen.

U loopt richting knooppunt 82 en vervolgens naar knooppunt 15.

De vijver rechts in de bossen is ontstaan door het tot ontploffing brengen van explosieve stoffen in de Tweede Wereldoorlog.

Indien u de route wilt verkorten gaat u rechtsaf over de verharde weg (Trentse Dijk bij knooppunt 82) en vervolgt deze. Daar waar de weg omhoog en meteen weer omlaag loopt, passeert u de oude spoordijk, met een woonhuis rechts; dit is het vroegere stationsgebouw. U gaat rechts de oude spoordijk op en vervolgt de wandeling vanaf knooppunt nr. 83 uit de beschrijving.

Na ongeveer vijftig meter bent u bij de voormalige schietbaan. De schietbaan is aangelegd in 1947 als schermenschieftbaan voor de mariniers van vliegveld Volkel. In 1953 werd de schietbaan eigendom van de luchtmacht. In 1991 is het gebruik van de schietbaan gestopt. Waar nu wat boompjes en struiken groeien was vroeger de schietbaan, een vlakke met aan het einde een zandheuvel om de munitie te vangen. Ook hebben er enkele instructiegebouwen gestaan. Vóór overdracht aan de gemeente Landerd werd het terrein vrij van lood gemaakt. Zie ook het informatiepaneel.

In de zandheuvel komen nu verschillende soorten loopkevers en sluipwespen voor. U loopt richting knooppunt 15 en 29 en komt terecht op de parallelweg van de Middenpeelweg (N277). Deze provinciale weg loopt vanaf Zeeland naar Kessel in Limburg. De weg is als zandweg in fasen aangelegd tussen 1924 en 1940 als onderdeel van de grootscheepse ontginning van de Peel. Later zijn er betonplaten gelegd, De Peel was vroeger nat en nauwelijks toegankelijk. De weg is inderdaad dwars door het Peelgebied heen gelegd. De weg dient als belangrijke ontsluitingsweg van de in het peelgebied massaal ontstane intensieve veehouderij. U passeert bij knooppunt 29 rechts een poel omringd door bomen. In de poel leven kikkers en salamanders.

U gaat rechts door de houten poort het smalle pad op richting knooppunt 83. Dit is een voormalige spoordijk. Hier lag voorheen een spoorlijn die liep van Boxtel naar Wesel en werd het Duits lijntje genoemd. Tussen 1873 en 1972 werd de spoorlijn geëxploiteerd door de Noord-Brabantsche-Duitsche-Spoorwegmaatschappij [NBDS]. Tot 1914 was de spoorlijn onderdeel van de snelste verbinding tussen Berlijn en Londen. In 1973 zijn de rails verwijderd. Bij de Halte Zeeland stopten alleen stoptreinen. In het nog bestaande haltegebouw was een café-restaurant gevestigd.

Ter hoogte van de boerderijen zijn tegen de spoordijk de resten nog te zien van de fundering van het Duits afweergeschut. Dit geschut was in de Tweede Wereldoorlog hier opgesteld om o.a. de brandstoftransporten via het spoor naar het vliegveld te beschermen.

Let eens op de flora als u over deze oude spoordijk loopt. Door de droge structuur van de grond komen er tientallen soorten bloemen en planten voor, o.a. dovenetel, hondsdrif, boerenwormkruid, sint janskruid, brem, duizendblad, havikskruid, zandblauwtje en muizeoor.

In de afgelopen jaren heeft de in de loop der tijd dichtgegroeide spoorlijn structuur van de spoorlijn weer een meer halfopen karakter gekregen. De betekenis van de spoorlijn als natuurverbinding is versterkt door de aanleg van diverse poelen en onringende beplanting met doornige en bessenrijke struiken. De natuurwaarde van het gebied is sterk toegenomen. De warme zuidhelling is een opwarmplek voor hagedissen, loopkevers, sluipwespen en andere insectensoorten. Op de hellingen en in en rondom de poelen hebben zich verschillende bijzondere en zeldzame plantensoorten gevestigd.

De verkorte route sluit hier weer aan (knooppunt 83). U loopt richting knooppunt 84.

U loopt langs een woonhuis, het vroegere stationsgebouw. Het betrof wachtpost 30, halte Zeeland van de Noord-Brabantse-Duitse Spoorwegmaatschappij (N.B.D.S.). U vervolgt de weg. Links passeert u het militaire terrein van vliegbasis Volkel. Het militaire vliegveld is ruim 550 hectare groot en wordt dag en nacht bewaakt. De Duitse bezetters startten hier in het begin van de Tweede Wereldoorlog met de aanleg van Nachtländepplatz Volkel. De Luftwaffe gebruikte het vliegveld als uitwijkhaven voor nachtelijke operaties. Vanaf 1943 werd het uitgebreid tot een Fliegerhorst en werden hier jagers gestationeerd met als doel de geallieerde vliegtuigen aan te vallen en het Ruhrgebied te beschermen. De geallieerden hebben het vliegveld in 1944 zwaar gebombardeerd en namen het vervolgens tot 1945 in gebruik. Na hun vertrek werd het enkele jaren gebruikt om mariniers op te leiden. Vanaf 1951 heeft de Koninklijke Luchtmacht hier diverse squadrons gestationeerd, waaronder het Fotoverkennings Squadron. Vanaf medio 2000 bestaan de belangrijkste taken van deze basis uit het verdedigen van het Nederlandse luchtruim en het trainen van diverse missies ten behoeve van de veiligheid van Nederland en de inzet wereldwijd, zoals het aanvallen van (militair strategische) gronddoelen, uitvoeren van fotoverkenningsmissies en het ondersteunen van grondtroepen. Verdere informatie en een tentoonstellingsbezoek is op afspraak mogelijk in de traditiekamer van de vliegbasis op de eerste en derde vrijdag van de maand.

U kunt hiervoor telefonisch een afspraak maken op tel. 0413 – 27 6135.”

In het gebied is veel nieuwe natuur aangelegd in het kader van de laatste ruilverkaveling. Recent is nog een verbindingszone aangelegd tussen de spoorlijn en de Trentsche bossen. Deze is aangelegd als compensatie voor het natuurverlies op het vliegveld als gevolg van de uitbreiding van de gebouwen door de komst van extra Luchtmachttoestellen vanwege de sluiting van de Friese vliegbasis. Er zijn vooral eiken en beuken aangeplant en onder de Millsebaan is een Dassentunnel aangelegd.

Iets verderop passeert u een informatiebord over het ecologisch herstel van de spoorlijn. Het witte huis links aan de oude spoordijk was wachtpost 29 van de N.B.D.S. Ook naast de weg richting Trentsche bossen is een verbindingszone aangelegd (ruilverkaveling Graspeel). Hierin komen veel bessen- en vruchtendragende struiken voor. Ook ligt er iets verderop nog een grotere poel waarin kikkers en salamanders leven.

U loopt richting knooppunt 4.

U verlaat op een gegeven moment de spoorlijn en loopt door het gebied Houtvennen, een van oudsher nat gebied. U passeert Bezoekerscentrum De Steltenberg. Enkele jaren geleden is hier een hooiberg en Vlaamse schuur gerealiseerd. In de schuur is informatie te vinden over het Duits

lijntje. Het centrum is geopend van 1 april tot 31 oktober van 10.00 tot 18.00 uur (uitgezonderd de dinsdagen). Meer informatie zie www.steltenberg.com.

U loopt naar knooppunt 72 en 73.

U bent aangekomen op het Achter Oventje. In 2004 is hier een nieuw bakstenen Mariakapelletje gebouwd en ingezegend door de pastoor uit Zeeland. Bijzonder feit is de herkomst van het Mariabeeld. Het is ooit gevonden in een sloot van het Nonnenveld in Uden. Het beeld belandde via de afdeling gevonden voorwerpen van de politie bij een familie in Uden, die schonk het beeld uiteindelijk aan de kapel. Bij de kapel staat een jubileumboom geplant op 7 april 2004 bij gelegenheid van de geboorte van Prinses Amalia.

U loopt naar knooppunt 71 (minicamping 't Oventje).

U bent aan het einde gekomen van de route.

Wij hopen dat u van deze wandeling genoten heeft.

Mogelijk hebben zich na de opmaak van de tekst wijzigingen voorgedaan in de route of de beschrijving .

Graag horen wij van U mocht zich dit voordoen. Eventuele op/of aanmerkingen kunt U doorgeven aan heemkundekringzeeland@kpnmail.nl

Alvast bij voorbaat dank,

Tekst: wandelwerkgroep Zeeland ©.